

Sorular-Cevaplar

Soru-1: Şahsiye Kitabının 3. cüzünün 106. sayfasındaki "Aleyhi's Selam'ın Sükut Etmesi" konusunda şöyle geçmektedir: "Bir kimse, Nebi Aleyhi's Selam'ın önünde veya döneminde onun bildiği ve karşı çıkmaya muktedir olduğu bir fiil işlese o da buna sükut etse..." Bir sonraki sayfada ise şöyle geçmektedir: "Resulün, buna karşı çıkmaya muktedir olması..."

Bu kaydın, yani "Resulün, buna karşı çıkmaya muktedir olması" şeklindeki bir kaydın Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in hayatında fiili bir vakası var mıdır? Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem], risaleti tebliğ etmeye, daima münkere karşı çıkmaya ve gerektiğinde açıklama yapmaya muktedir olduğu halde herhangi bir vakitte bu fiile karşı çıkmaya muktedir olmaması düşünülebilir mi? Bunu açıklamanızı rica ediyoruz.

Cevap-1: Aleyhi's Salatu ve's Selam'ın sükut etmesi açısından olana gelince; Usulcüler, herhangi bir meseleyi tarif ederlerken tarifi egvarına mani ve efradını câmi olması için onu tüm yönleriyle kuşatırlar.

Bunun içindir ki onlar, burada bu tarifte bu kaydın, yani "karşı çıkmaya muktedir olduğu" kaydını koydular ki hiçbir kimse tarife itiraz edemesin ve beşere isabet eden herhangi bir sebepten dolayı karşı çıkmaya muktedir olamamanın Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'e de isabet etmesi ihtimalinin olduğunu söyleyemesin. Dolayısıyla sükut etmesi, ikrar etmesine dair bir delil değildir!

Velhasıl: Bu kayıt, tarifi egvarına mani ve efradına câmi kılmak babındandır. Yoksa Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in döneminde bunun fiili bir vakası yoktur. Nitekim el-Âmidî, İhkâm adlı eserinde "muhtemelen Sallallahu Aleyhi ve Sellem, karşı çıkmasına engel olan bir mania olduğundan dolayı buna karşı çıkmamıştır" sözlerini delil göstererek sükut etmeye karşı çıkanlara cevap verirken tariftaki bu kayıt hakkında şöyle demiştir: "Bu kişilerin belirttiği bir manianın olması ihtimali aklen mümkün olsa da -resul açısından- aslen bu mümkün değildir."

Soru-2: Alimler, besmelinin Fatiha veya diğer surelerden bir ayet sayılması hakkında ihtilaf ettiler. Bazıları, tevatür olmaması gerekçesiyle buna karşı çıkarlarken bazıları, Mushaf'ta yazılı olarak geçtiği gerekçesiyle kabul ettiler ve bir takım hadisleri bu görüşlerine delil getirdiler. Bu meselede sahih olan hangi görüştür? Bu gibi bir meselede ihtilaf olması caiz midir? Allah, sizleri mübarek kılsın.

Cevap-2: Besmeleye gelince; Neml suresinin şu ayetinin, **"Bu**
(mektup) **Süleyman'dandır, Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla** (başlamakta)dır." bir parçası olarak Kur'na-il Kerim'dendir. Fatiha'nın veya diğre surelerin başındaki besmeleye gelince; sureden bir ayet mi yoksa sadece surelerin arasını ayırmak için mi olduğu hakkında ihtilaf vardır. Bu ihtilafın bir sakıncası yoktur. Çünkü her iki gurup da Neml suresindeki besmelenin Kur'an'dan bir ayet olduğunu kabul etmektedirler. İhtilaf, Tövbe suresi dışında surelerin başındaki durumundadır. Yani surelerin veya Fatiha suresinin başındaki besmele, bir ayet midir yoksa değil midir..? Madem ki hepsi, Neml suresindeki besmelenin Kur'an'dan bir ayet olduğunu kabul etmektedir o halde surelerin başındaki durumunda ihtilaf edilmesi, salahta Fatiha'nın veya diğre surelerin başındaki besmelenin müçtehitlerin istinbat ettiği şeri hükümlere göre açık veya gizli okunmasının veya hiç okunmamasının dışında bir şeye etki etmez.